

К. Мамбеталиев атындагы орто мектебинин окуучуларынын арасында
өтүлгөн жаппы чогулуштуу

ПРОТОКОЛУ

20.01.2021

Дөң-Алыш айылы

Каралуучу маселелер

1. Окуучулар арасында даават жонундо түшүнүк берүү
2. Кезектеги иштер

Угулду

1- маселе боюнча ТИУ Жаныбек кызы Айзат сүйлөдү. Ал өз сөзүндө дааватка чыгуу окуучулар үчүн мүмкүн эмсестигин айтты. Даават бул чоң адамдар үчүн, окуучулардын милдети бул окуп билим алуу экенлигин баса белгиледи. Даават бул жакшылыка чакыруу, жамандыктан кайтаруу.. Дааватчылык менен алектенип жүргөн атуулдар ички иштер бөлүмүнүн кызматкерлери тарабынан көзөмөлдөнүп турат. Дааватка чыгышыдан мурда арбир атуул муфтият тарабынан уруксаат кагазын алып документтери текшерүүдөн өтүп андан соң гана дааватка чыгууга уруксаат алат. Окуучулар үчүн бул мүмкүн эмес. Текшерүүнүн, көзөмөлдүн күчүнүн карабастан Кыргызстанда тыюу салынган уюмдардын өкүлдөрү даават жолу менен карапайым элдин катмарын азгырууга аракет кылышат. Биз буга жол бербешибиз керек. Бул уюмдар мамлекетти жок кылуу максатын көздөөгө умтулушат. Терактык иштерди уюштурушат. Кымбатуу окуучулар сiler үчүн эң биринчи оорунда сабактан калбай билим алуу болуп саналат. Муну эң качан эсиндерден чыгарбагыла. Диний Агымдардын терс таасири боюнча жана ошол агымдар бюнча Соц педагог Бактыбек уулу Жыргалбек жана Иликешов Акжолтай ошондой эле класс жетекчилер Мурсаева Гүлжаз, Асанканова Айнурда даөз пикирлерин айтышты.

Жогоруда айтылган маселе боюнча талкуу болуп андан соң жыйынтыкталды

Чечим кылат:

1. Диний экстремизм жана ар канадый диний агымдар жөнүндө түшүнүк берүү класс жетекчилерге милдеттенирилсін.
2. Мектеп окуучуларына дааватка чыгууга тыюу салынсын.
3. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө ТИУ Жаныбек кызы Айзатка милдеттенирилсін.

Соц педагог Бактыбек уулу Ж

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНДА ДИНИЙ ЭКСТРИМИЗМГЕ КАРШЫЛЫК КӨРСӨТҮҮ

Тема 1. Диний экстремизм, анын пайда болуу себептери

САБАКТЫН ПЛАНЫ:

- 1. Диний экстремизм, терроризм жана
радикалдашуутүшүшүнүктөрү**
- 2. Диний экстремистик көрүнүштөрдүн келип чыгуу
себептери.**

Негизги түшүнүктөр: радикалдашуу, диний экстремизм,
терроризм.

1. Диний экстремизм, терроризм жана радикалдашуу

1.1. Дүйнө жүзүндөгү радикализмге, экстремизмге жана терроризмге карши туруу

Азыркы учурда псевдоисламдык ураандарга жамынып алыш улуттук эле эмес, эл аралык коопсуздукка дагы коркунуч жаратып жаткан диний-саясий радикализмдин күч алышы экстремизм менен терроризмге жол ачууда. Биринчи кезекте ал мамлекеттин коопсуздугуна жана коомдун туруктуу өнүгүүсүнө коркунуч жаратууда. Диний экстремизм маселеси көптөгөн окумуштуулар, экспертер, диний ойчулдар тарабынан изилденип жатат. Андыктан, радикализмге, экстремизм жана терроризмге карши туруу маселеси жеке Кыргызстанда эле эмес, бүткүл дүйнө жүзүндөгү актуалдуу маселелердин бири.

Жакынкы жана Ортоңку Чыгыш өлкөлөрүнүн бир тобу ислам динине жамынган радикалдар менен экстремитердин бүлүндүрүүчү таасиринен кыйроого кабылып олтурушат. Диний экстремистик топтордун өздөрүнүн жосунсуз жоруктары менен дүйнөнүн ар кайсы булун-бурчуна жагымсыз таасирин тийгизип жаткандыгын,

1.4 Терроризмдеп эмисси менен айырмаланат?

Терроризмдеп- системалык түрдө террорду (*terror*- коркутуу, страх, үрөй учурлуу) колдонуу саясаты атап, б.а. анын негизги маңызы “күч колдонуу”, “коркутуу” жана “үрөй учуруу” болуп саналат. Андыктан, террористик актылар дайыма күч колдонуу, адамдарды өлтүрү жана жардыруу менен коштолот.

Ишмердүүлүгүнүн мүнөзүнө жараша, жеке террорист адам тарабынан ишке ашырылган индивидуалдык терроризм, ал эми террористик ишмердүүлүк кандайдыр бир уюм аркылуу (мисалы, дүйнөдөгү белгилүү “Аль-Каида” “ИГИЛ” ж.б.у.с. уюмдар аркылуу) пландаштырылып аткалылса, анда уюштурулган терроризм болушу мүмкүн. Азыркы учурда уюштурулган терроризм кенири жайылган.

1.4.1. Уюштурулган терроризм кандай максатты көздөйт?

Терроризм ар түрдүү масаттардыкөздөөсү ыктымал, алсак:

1. Улуттук-сепаратистик же улуттук боштондук максатын көздөйт;
2. Диний- динге ишенгендердин өз ара күрөшү (индуистер менен мусулмандар менен иудейлер) жана бир диндин ичиндеги күрөштөр (католиктер-протестанттар, суннийлер-шииттер) менен байланыштуу, алардын максаты светтик бийлиktи жок кылып, диний бийлиktи орнотуу;
3. *Идеологиялык жактан берилген, социалдык-* алар өлкөнүн экономикалык же саясий системасын түп тамырынан бери же жарым жартылай өзгөртүү, коомдун көңүлүн кандайдыр-бир курч маселеге буруу максатын көздөшөт.

1960- жылдардын аягында дүйнө жүзүндө, террориздин өзгөчө формасы болгон- эл аралык терроризм пайда болгон.

1.4.2. Диний экстремистик корунуштөрдүн себептери эмнеде?

Изилдөөчүлөрдүн пикири боюнча экстремистик диний идеялар менен кыймылдардын күч алышынын себеби, мамлекеттин ичиндеги чечилбей жаткан социалдык, экономикалык жана саясий проблемалардын курчушуна, ошондой эле эл аралык мамилелердеги

карама- каршылыктарга жана кагылышууларга карата коомдун активдүү бөлүгүнүн радикалдуу жообу болуп саналат. Ушул өнүттөн алып караганда, россиялык белгилүү ислам таануучу Г.Мирскийдин “буга түшүндүрмөнү диний чөйөрдөн эмес, жүздөгөн жана миндеген адамдардын турмуш-тиричилигин аныктап жаткан жеке эле мусулмандар дүйнөсүнөн эмес, жалпы эле “Учүнчү” дүйнөдөгү түзүлгөн тарыхый жана социалдык жагдайларды изилдөө керек”- деген оюу менен макул болбай коюга болбайт.

“Исламдык радикализм Азия жана Африканын, өзгөчө Жакынкы Чыгыштын элдери мене кечирип жаткан, жан күйдүргөн адилетсиздик сезиминен күч-кубат алууда”- деп жазат ал, б.а. калктын наразычылык көрсөтүү дарамети, мамлекеттин социалдык, экономикалык жана саясий проблемаларынын айланасында топтолууда.

Украинадагы окулар көрсөткөндөй, мындай проблемаларга карата болгон реакцияларагресивдүү улутчулду жана сепаратизм (бөлүнүп чыгуучулук) болуп калуусу дагы мүмкүн. Белгилүү болгондой мурда мындай ролду көпчүлүк өлкөлөрдө коммунистик идеялар менен кыймылдар аткарып келишкен. Мындай тескеричилик же терс көрүнүштөр акырындап идеалистик же фундаменталистик диний жана диний саясий доктаринага айланууда. Өз кезегинде, алардын идеясынын базасында кээ бир адамдардын идеологиясы калыптанып, анан калктын кээ бир категориялары алар менен пикирлеш болуп чыга келет, анан кийин терриристик уюмдарга тартуу, азгыруу иштери башталат. Мында төң таймашкан чет өлкөлүк державалар, расмий бийликке опозиция катары пайда болгон уюмдарды далай ирет жашыруун колдоого алып жүрушөт.

Тема: Азыркы Кыргызстандагы диний кырдаал
1. Ислам чөйрөсүндөгү проблемалар

Кыргыстандагы салтуу эмес исламдык диний уюмдар

Жогоруда белгилегендей бүгүнкү күндө Кыргыстандагы диний кырдаалдагы бирден-бир татаал маселе болуп, ар түрдүү диний агымдардын, анын ичинде радикалдык жана экстремистик кыймылдардын жайылуусу эсептелет. Бул маселе Кыргызстанда негизинен кең түрдүүлүгү менен өзгөчөлөнгөн ислам конфессиясы менен байланыштуу.

Мусулман коомчулугунун жамаатарга бөлүнүп калуусунун бирден-бирсебеби- бул активдүү миссионерчилик жана чет әлдик демөөрчүлөрдүн каржылык колдоого алуулары менен таасиригин натыйжасы.

Кыргызстандын ислам мейкиндигинде ар кандай кыймылдар менен агымдардын ортолорунда адамдын ақылдарын багындыруунун үстүндө идеялык күрөш жүргүзүлүүдө. Бир жагынан алып караганда, бул диний сабатсыздыкты жоюп жатканы менен, экинчи жагынан талаш-тартыш маселелерине динди өз бетинче окугандар (интернет-имамдар, мурунку мезгилдерде ақыйда маселесин талкуулоо тар чөйрөдө, ислам дининин билермандары тарабынан гана жүргүзүлүп келген) катышып жаткандыктан, алар динге ишенгендердин ақылын чаташтырып жатышат.

Формалдуу эмес же салттуу эмес ислам жамааттары, ислам ишениминдеги ханафий мазхабы үчүн жат болгон диний ишенидерди карманышат. Эрежеге ылайык, өлкөдө алар расмий катоодон өтүшкөн эмес. экспертер аларды шарттуу түрдө бир нече категорияларга бөлүп карашат:

- Таблиги жамааты (ТД), “Ахмадия”, “Нуржулар” сыйктуу саясаттан четте турган (саясатка аралашпаган) уюмдар, бирок алардын ишиердүүлүгүнө каратабирдей пикир жок;
- Радикалдык кыймылдар (салафиттер, такфирииттер), булар жихатчылык идеологияны карманышат;
- Ишмердүүлүгүнө расмий тыйуу салынган исламдык партия Хизб-ут-Тахир-саясий максатты көздөйт.

Таблик жамааты (ТД), “Ахмадия”, “Нуржулар” ж.б. салттуу эмесдиний уюмдардын баардыгы Кыргызстандын аймагында мурда болгон эмес, алар эгемен жылдардан чет өлкөлөрдөн алынып келинди. Жалпысынан алганда расмий эмес исламдык уюмдар бири-бири менен өз ара байланышпайт. Алардын негизги максаты-калктын ар түрдүү катмарынын арасында өздөрүнүн идеяларын пропагандалоо аркылуу мусулмандардын коомдук аң сезимине өздөрүнүн таасирин күчтөүү менен өз тарабына көбүрөөк адамдарды тартуу болуп саналат. Бирок, алар көпчүлүк учурда өздөрүнүн башындагы амирлери менен, теологиялык гана эмес, светтик билими боюнча дагы интелектуалдык күчтүү деңгээлде болуп, КМДБ га баш ийбей, атуГУП

КМДБНЫН ИШТЕРИН СЫНГА АЛУУ МЕНЕН, МУСУЛМАН КООМЧУЛУГУНУН НЕГИЗГИ ПОЗИЦИЯСЫНА ЖАНА БИЙЛИК КУРАМЫНА КИРҮҮГӨ АРАКЕТ ЖАСАШУУДА. АЗЫРЫНЧА РАСМИЙ ЭМЕС ИСЛАМДЫК УЮМДАРДЫН СОЦИАЛДЫК-САСИЙ ДЕМИЛГЕЛЕРИ КМДБНЫН СУНУШТАРЫНАН ОЗУНУП АЛДЫДА ЖҮРӨТ.

Мындан ары Кыргыз Республикасынын аймагында иштеп жатышкан салттуу эмес негизги исламдык агымдар жана жамаатар тууралуу айрым жалпыланган маалыматтар менен силерди тааныштырып, ошол эле учурда алардын ишмердүүлүгүн, коомдун жана мамлекеттин коопсуздугуна тийгизип жаткан таасири өнүтүндө мүнөздөп беребиз.

Таблиг Жамааты (ТД)- бул теги боюнча индо-пакистандык, фундаменъплдык мүнөздөгү, эл аралык деңгээлдеги саясатташпаган ири диний кыймыл. Таблигчилердин жетектөөчү органы болуп “Машфара” (Кенеш) эсептелет. Алардын келечектүү, ишенген жаңы жактоочулары жана тарапташтары Райвандагы “Таблиг Жамаатынын” штаб-квартирасына караштуу атайын кошумча жайдан даярдыктардан өткөрүлөт. Уюмдун ишмердүүлүгүнө анын ативдүү мүчөлөрүнөн, бир күндө 2 saat, жуманын 2 күнүн түштөн кийинки убактысын, айына 3 күндүк, ал эми жылына 40 күндүк убактысын сарптоосу талап кылышат. Кыймылдын өзгөчөлүгү, анын өкулдөрүнүн басма сөз кызматкерлери менен жоолугушуудан ар түрдүү жолдор менен качкандыгында турат, ошондой эле алар, өздөрүнүн бул кыймылга мүчөө экендиги, ишмердүүлүгүнүн чөйрөсү же болбосо, уюмдун каржылык булактары тууралуу эч маалымат беришпейт.

Ошентип, Таблиг Жамааты - бул калк арасында исламды жайылтуучу мусулман агартуучуларынын бүткүл дүйнөлүк кыймылы.

Ошону мене бирге ТЖты уюм деп атоого болбойт, себеби алардын максаты менен милдеттери жазылган атайынпрограммалары, бекитилген уставы жок. Кыргызстанда ал мусулмандардын бири-бирине (жашоотиричилиги, тамак-аш, жол кире боюнча) жардамдашкан исламдык социалдык торчо катары эсептелет. Кээ бир адамдар учүн ал, өзүнүн бизнемин тургузууда, өлкөнүн башка региондоруна же башка өлкөлөргө барууда, байланыштарды түзүүдө “социалдык лифт” болуп калды. Анын социалдык курамы ар түрдүү: бай бизнесмендер, врачтар, мугалимдер, жогорку окуу жайлардын окутуучулары, күч органдарынын кызматкерлери, кыймылдын башка негизги мүчөлору менен бирдей абалда болуп келет.

Ошону менен бирге Кыргызстандагы дааватчылардын попагандалык жана уюштуруучулук ишмердүүлүгү жашыруун эмес, алар мамлекеттин компетенттүү курамдары менен байланышуудан качышпайт. Эксперттердин

Пикири боюнча, дааватчылардын өздөрүнүн идеологиялык ишенимдердин жайылтуу процесси, “Жизбут-Тахирдин” жана жихатчылардын идеяларына карши коюлган.

Бир катар чет өлкөлөр менен Жамааттык коопсуздук жөнүндө келишиими уюмуна (ЖККУ) кирген өлкөлөрдө: Өзбекстан, Түркмөнстан, Таджикстан, Казакстан, россия жана Иран сыйктуу “Таблиг Жамаатынын” ишмердүүлүгүнө тыюу салынган.

“Таблиг Жамаат” кыймылына тыюу салуунун себептери эмнеде?

“Таблиг Жамаатын” кээ бир мамлекеттерде кийинки себептер боюнча тыюу салынган:

- Дааватчылардын өзүлөрүнүн пропагандалык, азgyruучулук жана бузукулук иштерин жүргүзгөн ар түрдүү диний- экстремистик жана террористик уюмдардын өкүлдөрү кирип чыгуусу ыктымал;
- “Таблиг Жамааты” саясий максатты көздөбөйт, ошентсе да ал, исламдык көз караштан мамлекетти лигитимдүү түзүлүш катары тааныбайт жана “Уммөт” (мусулман жамааты) менен иш алып барат, бул киймылдын идеологдорунун түпкү максаты- компромиссиз исламды түзүү;
- Алардын ишмердүүлүгү радикалдуулугу менен өзгөчөлөнгөн деобандий мектебинин диний идологичсына негизделген, б.а. исламдын шииттик бутагы менен бирге эле дин дин тутуунун башка формаларын, ошондой эле азыркы батыштык саясий системанын моделдери менен прогресстин бардык эле түрлөрүн исламга туура келбеген система катары кабылдабайт.

“Нуржулар” (Саида Нурсинин жолун жолдоочулар, же “фетхулахчылар”- Фетхуллах Гюлендин ишин улантуучулар)- суфийлик боордоштука жакыныраак, түрк жеринен чыккан, жарым жартылай жабык массалык диний кыймыл.

Нуржулардын негиз салуучулук багыттарында экстремистик чакырыктар байкалбайт. Ислам динин жайылтуу, азыркы заманбап коомдук турмушка мусулмандардын өткөндөгү каада салтын, адеп-ахлактарын жана бүткүл дүйнөдө Халифатты түзүү ураандарын механикалык түрдө алып келбестен эле жүргүзүлөт. Ошону менен бирге эле, батыштын жана батыштык маданияттын чачабуулuna карши туруу үчүн шариаттык мамлекеттик башкарууну киргизүү керек экендигин негиздешет.

Түркияга светтик башкаруучу Кемал Ататүрктүн бийлике келиши менен бул кыймылдын негиздөөчүсү Саид Нурси соттолгон болчу. Анын окуучулары

дүйнөнүн ар қаисы өлкөлөрүндө тармактык (сеть) принциби боюнча обочолонгон жарым легалдуу уюмдарды түзүшкөн. Кийинчөрээк Сайд Нурси жана анын кыймылы акталып чыккандыгына карабастан , саясий кысым уланып келе берет.

Кыргызстанда ишмердүүлүгүнө тыюу салынган саясий максатты көздөбөгөн Хизб-ут Тахир исламдык партиясы

“Хизб-ут Тахир” (толук аталышы Хизб-ут Тахир аль Ислами) же “Исламды куткаруу партиясы” (ХТИ) палестинадан чыкка, эл аралык диний-саясий уюм болуп саналат. Кыргызстанда жана башка көптөгөн өлкөлөрдө диний экстремистик уюм катары таанылгандыктан, ага тыюу салынган. Орусияда болсо, ал террористик уюмдардын катарына киргизилген, бирок кээ бир өлкөлөрдө ал мыйзамдуу иштейт.

Алардын уставы менен программына ылайык, ХТИ исламдык жашоо образын калыбына келтирүү жана бирдиктүү Ислам мамлекетин (Халиватын) орнотууну көздөгөн саясий партия деп жарыяланган. Халифатты адегенде бир мамлекетке орнотуп алып, андан кийин акырындап “жихад” жолу менен аны кеңейтүү иши каралган.

Саясий күрөш “мусулман коомчулугун, б.а. “ұммәттү” каапырлардын жана империалисттердин таасири менен үстөмдүгүнөн куткаруучу” жол катары көрсөтүлөт. Ошондой эле, ал исламдын мыйзамын бузган башкаруучуларга каршы турууга карата”чакырык” экеендигин билдиret. Бул уюмдун документтерин демеңдай деген көргөзмө бар: “эгерде башкаруучуну алып таштоо мүмкүнчүлүгү болсо жана башкаруучуну кетирүү мүмкүндүгү басымдуулук кылган учур келсе, мусулмандар аны бийликтен кетирүү максатында курал көтөрүп салғылашууга милдеттүү. Ал эми башкаруучуга каршы күрөшүүгө мүмкүнчүлүк болбосо, аны даярдоо керек, ал үчүн бийлик жана күчү барлардан жардам суроо керек. Качан гана мүмкүндүк пайдалоору менен, башкаруучуну бийликтен кулатып жана ага каршы күрөшүү зарыл”.

Аркайсы убактарда ХТИнин мүчөлөрү бийликтөргө каршы уюштурулган заговорлорго тартылып, Иордания, Ирак жана Сирияда мамлекеттик төңкөрүштү жүзөгө ашыруу аракеттерин жасашкан. 1979-жылы Иорданиянын королунун буйругу боюнча алардын 100дөн ашуун активистери өлүм жазасына тартылган.

Бул фактылардын болушу, мүчөлөрүнүн өзгөчө фанаттыгы жана өkmөттүн курамына же армияга кириүүгө жасаган аракеттери менен айырмаланган, ХТИ

саясий партиясы жеткиликтүү уюштурулган жана коркунчтүү уюм экендигигин кабар берет.

Мындан сырткары, бир катар өлкөлөрдү атайын кызматтары менен укук коргоо органдарында, “Хизб-ут Тахир” уюму менен биргэ нече эл аралык террористик уюмдардын жетекчилеринин, аткаруучуларынын жана болукчөлөрүнүн ортолорунда биргелешкен иштерин макулдашуу боюнча жашыруун байланыштардын бар экендигин тастыктаган маалыматтар бар.

Өзбекстандын укук коргоо органдарынын расмий маалыматтарына ылайык (2003-ж. 17-июлда “Жахон” маалымат агенттигинин билдириүүсү) “өкмөттүк күч аракетин аныктоо масатында, аскер болуктөрүнө чалгындоолорду күч колдонуу аркылуу уюшуруп, өлкөнүн аскердик дараметин иликтоо” зарыл экендиги тууралу партиянын мүчөлөрүнө берген жашыруун көрсөтмөсү аныкталган.

Ошондой эле, бул уюмдун Россиянын аймагындагы террористик мүнөздөгү ишмердүүлүгү жөнүндө, алардын кээ бирбөлүктөрүнүн Москвашаарына жана Москва облустарында терак жасоо үчүн даярдалаган планын 2012-жылдын ноябрь айында бети ачылып, үзгүлтүкө учуратылышы кабар берип турат, анда 27 согушчандар колго түшүрүлүп, алардын жашаган жеринен гранаталар, тротилдик шашкилер менен ок атуучу куралдар табылган.

“Хизб-ут Тахирдин” жактоочулары акырындап радикалдашып жаткандагы, акыркы жылдарда Кыргызстанда болуп өткөн бир катар окуялардан байкалат. Атап айтканда, уюдун мүчөлөрү колго түшкөн учурларда алардан курал жарак менен ок даарылар табылган. Анын мурунку мүчөлөрү террористик топтордун (мисалы, 2006-ж. КРнын түштүгүндө жок кылышын “Өзбекстандын Исламдык кыймыларынын” бир болукчөсүндө) курамында жүргөндүгү тууралуу фактылар катталган. 2008-ж. КРнын Мамлекеттик Улуттук Коопсуздук Комитети(МУКК) кармаган булуомдун мүчөсүүнүн бирөөсүнөн, Кыргызстандын жана региондогу башка мамлекеттердин куралдуу күчтөрүнүн сандык курамы, курал-жарактардын саны жана алардын жайгашкан жерлери жөнүндө маалыматты камтыган электрондук буюмтабылган. Ушул эле жылы анын жергиликтүү баштапкы уюмдарынын демилгеси менен Ноокатта массалаык түрдөгү баш аламдык болуп өткөн.

“Хизб-ут Тахирдин” стратегиялык ишмердүүлүгүн эксперттер үч этапка бөлүп карашат:

1. Диний пропаганда, мүчөлөрү тандап алуу, азгыруу жолу менен өш тарабына тартуу, бийлик түзүмдөрүнө киргизүү.

2. Туруксуз кырдаалды жаратуу максатында ачык иш акакеттердийликтебаш ийбөө тууралуу чакырыктар менен акцияларды, митингдерди, локауттар менен массалык башаламандыктарды уюштуруу жана өкмөттү отставкага кетирүү аркылуу бийлик органдарына кирип алуу.

3. Тенкөрүштү уюштуруу жолу менен бийлиktи тартып алуу, конституциялык түзүлүштү кулатуу, шариатка негизделген теократиялык мамлекетти куруу.

Алардын ишмердүүлүгүнүн бул этаптарына ылайык Кыргызстанда экинчи этапка дал келе тургандай айрым көрүнүштөр болуп өткөн. Бирок азырынча партиянын өлкөдөгү ишмердүүлүгүн башкы багыты болуп, диний экстремистердин стратегичсын ишке ашыруунун биринчи этабына мүнөздүү болгон, калк арасында пропагандалыкиштерди уюштуруу менен жактоочулардын жана тарапташтардын саны көбөйтүү, өз мүчөлөрүн окутуу жана тарбиялоо эсептелет.

Учурда партиянын мүчөлөрүнүн көпчүлүгүн, агитаторлор үчүн онтойлуу олжо болгон жүүнү бош, турмушка жайгаша элек жаштар түзөт. Ошону менен бирге, мүчө болууга жаш курагына, улутуна жана жынысына тиешелүү эч кандай чектөөлөр жок. Бийлик тарабынан мыйзамдуу куугунтуктоо жүргүзүлгөн учурда жер- жерлерде аларга жардам берип, партиянын баштапкы уюмдарын коргоого алуу үчүн, жактоочулардын катарына бийлик курамындагы өкүлдөрдү тартууга өзгөчө көнүл бурулат. Мындан сыркарь, алар аялдады уюмдун абдан берилген, натыйжалуу, дээрлик жазадан четте калуучу пропагандистерди жана азгыруучулары катары карашат.

Ошентип, тыюу салынган Жизб-ут Тахир диний уому 1994-ж. Бери Кыргызстанда өз ишмердүүлүгүн жүргүзөт. Эгерде 2000- 2008-жж. Өлкөдө алар активдүү болгон болсо, азыркы учурда бирнече себептерге байланыштуу алардын ишмердүүлүгү басандап калды. Биринчиде, 2008-жылдагы Ноокат окуясынан кийин, бүкүл өлкө боюнча укук коргоо органдарынын күч колдонуучулук жана кысымга алуучулук иш аракеттери өзүнөн оң натыйжасын берди. Көпчүлүк адептер өз ишмердүүлүгүн токтолуп, партиядан ачык эле баш тартышты. Мынтай жашгайлар Баткен жана Ош облустарында байкалууда; Экинчиiden “Хизб-ут Тахирдин” көпчүлүк метекчилери укук коргоо органдары тарабынан массалык түрдө кысымга алуучулук башталаарын сезип, башка өлкөлөргө чыгып кетишти; Учунчүдөн, “Хизб-ут Тахирдин” жөнөкөй мүчөөлөрүнүн бирболуү, Таблиг

Жамааты сыйктуу башка уюмдар менен кыймылдарга кошулушту. Мындай тенденциянын болушу Өзгөн, Ноокат, Араван райондорунда белгиленген.

Бул уюм Кыргыстанда жана башка мамлекеттерде активдүү иш жүргүзгөн , мамлекеттик бийликтеги умтулган саясий исламдын өкүлү болуп саналат.